

زندگی‌نامه و مشی سیاسی و مبارزاتی دکتر یدالله سحابی

مؤلف: سمیه اسکندری

زندگی‌نامه و مشی سیاسی و مبارزاتی دکتر یدالله سحابی

- پدیدآورنده: سمیه اسکندری
- طراح جلد: گروه طراحان ۴میخ (امیروحید سعیدی‌فرد)
- شمارگان: ۵۰۰ نسخه
- چاپ اول: ۱۳۹۶
- قیمت: ۱۸۰۰۰ تومان
- چاپ: کامیاب
- ناشر: صمدیه
- مدیر نشر: لطف‌الله میثمی
- مدیر تولید: آرمان رضاپور
- نشانی: تهران، میدان توحید، نصرت غربی، شماره ۲۴، طبقه سوم
- کدپستی ۱۴۵۷۸۳۷۴۵۴، صندوق پستی ۱۳۴۴۵/۸۹۵
- تلفاکس: ۶۶۹۳۶۵۷۵
- حقوق ناشر محفوظ است

سرشناسه: اسکندری، سمیه، ۱۳۶۱-
عنوان و نام پدیدآور: زندگی‌نامه و مشی سیاسی مبارزاتی دکتر یدالله سحابی / مؤلف سمیه اسکندری
مشخصات نشر: تهران: صمدیه، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری: ۳۱۹ ص.: مصور.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۴۴۲-۰۰-۴
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا.
یادداشت: این کتاب در اصل پایان‌نامه مؤلف (کارشناسی ارشد - پژوهشکده امام خمینی و انقلاب اسلامی، ۱۳۹۰) در رشته تاریخ انقلاب اسلامی است.
موضوع: سحابی، هاله، ۱۳۳۴ - ۱۳۹۰.
موضوع: سحابی، یدالله، ۱۲۸۴-۱۳۸۱ - نظریه‌های سیاسی و اجتماعی
موضوع: سیاستمداران ایرانی - قرن ۱۴
رده‌بندی کنفرانس: D۵۳۸ ۳۱۶۷۰ س / الف ۵. ۱۳۹۵
رده‌بندی دیویی: ۹۵۷/۸۴۰۹۲
شماره کتابشناسی ملی: ۴۲۰۱۸۱۳

فهرست

۱۱	مقدمه
۱۵	بخش اول مواضع و عملکرد سحابی پیش از انقلاب اسلامی
۱۷	فصل اول زنانگی، نامه و فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی
۱۷	اوضاع اجتماعی و سیاسی ایران در سال‌های ۱۳۱۵ تا ۱۳۲۴
۲۱	تولد و تحصیلات
۲۶	آشنایی با مهندس بان
۲۸	فعالیت‌های علمی و آموزشی
۳۲	فعالیت فرهنگی
۳۲	اداره امتحانات نهایی ششم متوسطه
۳۳	ریاست فرهنگ تهران
۳۷	متاع
۳۹	شرکت سهامی انتشار
۴۱	نهادهای آموزشی
۴۱	دانشسرای تعلیمات دینی
۴۳	دبیرستان کمال
۵۳	هنرستان کارآموز
۵۵	خدمات فنی و اجتماعی
۵۸	شرکت یاد
۶۰	آثار و تألیفات

۶۰	مقالات و آثار علمی (زمین‌شناسی).....
۶۱	مقالات فرهنگی.....
۶۲	مقالات و آثار قرآنی.....
۷۱	نقد نظریه منشأ انواع داروین.....
۷۵	فصل دوم.....
۷۵	۱. لکرد و مواضع سحابی پیش از آغاز نهضت اسلامی.....
۷۵	فضای سیاسی - اجتماعی از ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۲.....
۸۲	سحابی و نه‌گرایی دینی.....
۸۸	انجمن اسلامی دانشجویان.....
۹۳	نهضت ملی و تکاپوی سیاسی سحابی.....
۱۰۰	جبهه ملی دوم و سحابی.....
۱۰۷	فصل سوم.....
۱۰۷	سحابی و آغاز نهضت اسلامی.....
۱۰۸	مبارزه در پرتو نهضت اقامت.....
۱۱۲	نخستین دستگیری.....
۱۱۵	اعلامیه نهضت آزادی علیه انقلاب سفید.....
۱۲۱	محاکمات و مجازات.....
۱۲۷	دادگاه تجدید نظر.....
۱۳۲	تبعید به پرازان.....
۱۳۵	سحابی پس از زندان.....
۱۳۷	سحابی و سازمان مجاهدین.....
۱۴۱	مبارزات در سال‌های ۵۶-۵۷.....
۱۴۱	تأسیس جمعیت دفاع از آزادی و حقوق بشر.....
۱۴۵	پیشهاد ارسال نامه به شاه.....
۱۴۷	انتشار نامه اعتراضی به زندانی بودن آیت‌الله طالقانی.....
۱۵۳	تظاهرات در صحن حضرت عبدالعظیم.....
۱۵۸	بیانیه درخواست‌های همگانی.....

۱۶۱.....	نماز عید فطر ۱۳۵۷.....
۱۶۳.....	سحابی و شورای انقلاب.....
۱۶۷.....	سحابی و شورای نیابت سلطنت.....
۱۶۹.....	سحابی و بی طرفی ارتش.....
۱۷۴.....	سحابی و کمیته تنظیم اعتصابات.....
۱۷۷.....	بخش دوم.....
۱۷۷.....	مواضع و عملکرد سحابی پس از پیروزی انقلاب اسلامی.....
۱۷۹.....	فصل اول.....
۱۷۹.....	ملکد و مواضع سحابی پیش از استعفای دولت موقت.....
۱۷۹.....	وضعیت سیاسی اجتماعی کشور در سال ۱۳۵۷.....
۱۸۰.....	فعالیت های فرهنگی دکتر سحابی پس از پیروزی انقلاب اسلامی.....
۱۸۰.....	تصویر طرح مدارس غیرانتفاعی.....
۱۸۴.....	دبیرستان کرثر.....
۱۸۶.....	موسسه دینمهر.....
۱۸۷.....	سحابی و دولت موقت.....
۱۹۱.....	سحابی و پیش نویس قانون اساسی.....
۱۹۹.....	سحابی و مجلس خبرگان قانون اساسی.....
۲۰۷.....	فصل دوم.....
۲۰۷.....	مواضع و عملکرد سحابی پس از استعفای دولت موقت.....
۲۰۷.....	اوضاع سیاسی - اجتماعی ایران از ۱۳۶۰ تا ۱۳۸۱.....
۲۱۲.....	سحابی و حزب خلق مسلمان.....
۲۱۹.....	مواضع سحابی در مجلس اول شورای اسلامی.....
۲۲۱.....	تغییر نام مجلس شورای ملی.....
۲۲۸.....	قانون اراضی شهری.....
۲۳۰.....	تسخیر سفارت آمریکا.....
۲۳۶.....	موضع سیاسی سحابی درباره طرح عدم کفایت بنی صدر.....
۲۳۸.....	اعتراض به محدودیت سیاسی نمایندگان مجلس در ورزشگاه امجدیه.....

۲۴۵.....	مواضع سیاسی سحابی در ارتباط با جنگ تحمیلی.....
۲۵۰.....	سحابی و دادگاه انقلاب.....
۲۵۱.....	سحابی و جمعیت دفاع از آزادی و حاکمیت ملت.....
۲۵۵.....	سحابی پس از درگذشت بازرگان.....
۲۵۷.....	برگزاری کنفرانس مطبوعاتی در سال ۱۳۷۴.....
۲۵۸.....	سحابی و انتخابات مجلس پنجم شورای اسلامی.....
۲۶۱.....	ممنوعیت فعالیت نهضت آزادی.....
۲۶۲.....	تجربیات در مجلس ششم.....
۲۶۵.....	حمایت سحابی از نامزدی خاتمی در هشتمین انتخابات ریاست جمهوری.....
۲۶۶.....	دوره‌های ۷۰ و ۸۰: اوضاع و عملکرد سحابی در دهه‌های ۷۰ و ۸۰.....
۲۶۶.....	بیانیه‌ها، سراسری.....
۲۶۸.....	نامه به آیت‌الله خامنه‌ای.....
۲۷۰.....	آخرین امضای سیاسی سحابی.....
۲۷۲.....	درگذشت سحابی.....
۲۷۷.....	فهرست منابع:
۲۷۷.....	کتاب‌ها:
۲۸۶.....	مقالات.....
۲۸۶.....	اسناد:
۲۸۷.....	نشریات:
۲۸۸.....	مصاحبه‌ها:
۲۸۸.....	منابع اینترنتی.....
۲۸۹.....	ضمائم.....

مقدمه

پیروزی انقلاب اسلامی ایران در بهمن ۱۳۵۷ به رهبری امام خمینی (ره) نقطه مهمی از تاریخ معاصر ایران به شمار می‌رود. یکی از راه‌های شناخت و تحلیل انقلاب اسلامی، بررسی سیره نظری و عملی رهبران و فعالان برجسته آن است. سحابی از جمله شخصیت‌هایی بود که دوشادوش سیاستمدارانی چون زرگان و طالقانی در تکوین مبانی فکری و ایدئولوژی انقلاب و سازماندهی مبارزات انقلاب نقش داشت. وی همچنین پس از پیروزی انقلاب نیز از هیچ تلاشی برای استقرار و ثبات نظام سیاسی برآمده از انقلاب باز نایستاد. با این رجوع نقش این شخصیت در لابه‌لای جریان‌های سیاسی کم‌رنگ جلوه می‌کند. این مسأله در نادیده گرفتن آراء و نظریات وی در ارتباط با مسائل علمی، اجتماعی و فرهنگی و مهم‌تر از همه دیدگاه‌های سیاسی ایشان چشم‌گیر بوده است. بنابراین مهمترین مسأله این پژوهش شفاف‌سازی مواضع سیاسی یا الله سحابی در قبال تحولات قبل و پس از پیروزی انقلاب اسلامی می‌باشد. با این وجود لازم به یادآوری است که بررسی تکاپو و تحول فکری و سیاسی سحابی، در پیوند با فعالیت حزبی و فردی او امکان‌پذیر می‌باشد.

با توجه به مطالب فوق سعی نویسنده بر آن بوده تا با تکیه بر منابع و اسناد تاریخی با رویکردی توصیفی و تحلیلی به توضیح و تبیین زندگی سیاسی یدالله سحابی بپردازد. بدین لحاظ محورهای اصلی پژوهش بر کتاب‌ها، خاطرات آثار و ادبیات پژوهشی همچون روزنامه‌ها، مجلات و نیز

اسناد تاریخی استوار است. هدف این پژوهش، بررسی و شناخت حیات فرد، فکری، سیاسی و اجتماعی یدالله سحابی در روند رخدادهای معاصر ایران است که در دو بخش تنظیم شده است. در بخش اول به بررسی عملکرد و مواضع سحابی پیش از پیروزی انقلاب اسلامی پرداخته شده است. این بخش شامل سه فصل می‌باشد. فصل اول پژوهشی درباره زندگی و فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی سحابی است. فصل دوم به بررسی مواضع عملکرد سحابی پیش از آغاز نهضت اسلامی می‌پردازد. در فصل سوم به بررسی مواضع سحابی در آغاز نهضت اسلامی تا پیروزی انقلاب اسلامی اختصاص دارد. بخش دوم به بررسی عملکرد و مواضع سحابی پس از پیروزی انقلاب اسلامی می‌پردازد و شامل دو فصل است. فصل اول درباره عملکرد سحابی در پیروزی انقلاب تا پیش از استعفای دولت موقت و فصل دوم به بررسی مواضع سیاسی سحابی در ارتباط با وقایع پس از سقوط دولت موقت تا سال ۱۳۸۱ می‌پردازد.

قاعداً انجام هرگونه کار پژوهشی علمی در کوچکترین مقیاس آن با موانع و مشکلاتی همراه است. در این اثرش نیز با توجه به بکر بودن موضوع، پژوهشگر جمع‌آوری مطالب، اسناد و تهیه مصاحبه با دوستان و همفکران سحابی با محدودیت‌ها و مشکلاتی مواجه بوده که این محدودیت‌ها اگرچه در ابتدا امر پژوهش را با دشواری‌هایی همراه ساخت، اما به نظر می‌رسد در نهایت به غنای کار افزوده باشد.

در پایان از باب "وَمَنْ شَكَرَ فَإِنَّمَا يَظْهَرُ لَهُ شُكْرُهُ" (نمل / ۴۰) قدردان زحمات پدر و مادر عزیزم هستم که سال‌هاست مرا در تحصیل علم حمایت و یاری می‌کنند. همچنین مراتب سپاس خویش را نسبت به مسئولان محترم پژوهشکده امام خمینی و انقلاب اسلامی که مقدمات این پژوهش را فراهم آوردند ابراز میدارم. سپاسگزارم از استاد گرامیم جناب آقای دکتر اسماعیل حسن‌زاده، که بحق زندگی علمی خود را مرهون سعادت تلمذ در محضر

ایشان میدانم. همچنین سپاسگزارم از خواهرم، به پاس عاطفه سرشار و گرمای امیدبخش وجودش که در همه مراحل پژوهش پشتیبانم بود، همچنین از دوست عزیزم خانم محترم وکیلی سحر که زحمت ویراستاری این اثر را بر عهده داشتند و لازم می‌دانم تا سپاس ویژه‌ای از پژوهشگران بنیاد فرهنگی مهندس بازرگان به سبب تأیید، تصدیق و رفع نواقص این اثر داشته باشم. در پایان ضمن اذعان به کاستی‌های این اثر خاضعانه از همه صاحب‌نظران استدعا دارم با ارزیابی و نقد عالمانه خود راهگشای این پژوهش باشند.

www.ketab.ir